

Mötesanteckningar samråd nationella minoriteter 250401

Mötesdatum: 1 april 2025

Tid: Kl. 13.00-16.00

Plats: Stationshuset konferens, Lejonet B, Bergslagsgatan 2, Göteborg

Deltagande organisationer som företräder nationella minoriteter:

Club2000

Göteborgs sverigefinska unga

Judiska församlingen i Göteborg

Kulturgruppen för Resandefolket

Samarbetsorgan i Borås

Sameföreningen Göteborg

Sverigefinska riksförbundet Västra Götalands distrikt

Deltagande politiker och tjänstepersoner:

Erik Mägi, ledamot i beredningen för mänskliga rättigheter

Helen Andersson, ledamot i beredningen för mänskliga rättigheter

Soraya Zarza Lundberg, ledamot i beredningen för mänskliga rättigheter

Conny Brännberg, ledamot i kulturnämnden

Marjan Garmroudi, ledamot i kulturnämnden

Ed Kahrs, vice ordförande för styrelsen för kulturutveckling

Carolina Martinsson, utvecklare på Länsstyrelsen i Västra Götaland

Vania Timback, regionutvecklare på Kulturförvaltningen

Rikard Eduards, regionutvecklare på hållbarhetsavdelningen

Deltagare med förhinder

Judiska föreningen i Borås

Trajosko Drom

Susanne Sillberg Ligander, ledamot i styrelsen för kulturutveckling

1. Mötet öppnas, välkomna

Mötets ordförande hälsar deltagarna välkomna. En presentationsrunda hölls då två av deltagarna var nya för samrådet.

2. Godkännande av dagordningen samt anmälan av eventuella övriga frågor

Dagordningen godkändes och dessa övriga frågor anmäldes:

- Ansvaret för genomförandet av den nationella minoritetspolitiken
 - Information om kulturhus för nationella minoriteter
-

3. Mötesanteckningar och kort återkoppling från föregående möte

- I utvärderingen önskades bättre tidshållning, därför kommer ordföranden ha en begränsning av talartid på 2-3 minuter förutom vid anmälda punkter där längre tid avsatts.
 - Utifrån sammanställningen av samrådets medskick noterar ordföranden att samråd nationella minoriteter lämnat lika många medskick som övriga fyra samråd tillsammans. Samt att i de fall medskicken varit konkreta så har det blivit resultat.
-

4. Återkoppling från beredningen för mänskliga rättigheters sammanträde

- Ordföranden informerar om senaste beskedet från Västra Götalandsregionens enhet för ärendesamordning, att iakttagelser kan skickas direkt till berörd nämnd eller styrelse och behöver alltså inte gå via regionstyrelsen.

- Vi uppmärksammar att idag är det 25 år sedan riksdagsbeslutet om nationella minoritetsspråk trädde i kraft. Den 1 april 2000 erkändes finska, samiska, meänkieli, romani och jiddisch som nationella minoritetsspråk.

Patientinformation på finska

Ordföranden presenterar ett utkast på ett dokument som kan ligga till grund för att beredningen för mänskliga rättigheter föreslår att Västra Götalandsregionen ska höja ambitionsnivån gällande information på minoritetsspråken och särskilt finska i förvaltningsområdena. Se utkastet i bifogade bilder i slutet av mötesanteckningarna.

- Samrådet menar att ansvarsfördelningen behöver adresseras i ett sådant utkast så att det blir tydligt vem som har ansvar för översättningar
- En annan slutsats är att Västra Götalandsregionens jurister ska få ge sina synpunkter på utkastet.

Trauman kopplade till finska krigsbarn

Representanterna från Samarbetsorgan i Borås har tillsammans med Rikard Eduards träffat Västra Götalandsregionens Kris- och traumamottagning. Det uppskattades att få komma dit och prata om trauman. Dock var det återigen så att vi jämfördes med flyktingar, menar representanterna. Vid ett uppföljande möte ska Kris- och traumamottagningen återkoppla de har kunnat använda kunskapen om trauman kopplade till finska krigsbarn, exempelvis i deras kunskapsspridande uppdrag.

Kulturförvaltningens utbildning om nationella minoriteter

Ordföranden berättar att återkopplingen ges under punkten information från Kulturförvaltningen.

5. Anhörigsamverkan vid demensvård

Helen Simonen, utvecklingsledare Södra Älvsborgs Sjukhus.

Helen är en av de som bidragit till återkopplingen i frågan under tidigare samrådsmöte och som samrådet enats om skulle bjudas in till ett samrådsmöte. Helen är ordförande i uppdragsgrupp Vuxna och Äldre har ansvar för anhörigsamverkan i Närvårdsamverkan Södra Älvsborg där ett arbete är påbörjat med demensvård och anhörigstödet kopplat till denna målgrupp. De har fått in synpunkter om brister i såväl diagnosättning som hjälpen kring detta ser ut, och var anhöriga kommer in i bilden. De har startat upp en arbetsgrupp där demenssamordnare i Borås Stad ingår. Om rätt kompetens inte finns med blir det en ospecificerad demensdiagnos. Arbetsgruppen funderar nu på hur de ska ta sig an utmaningen, exempelvis via "En väg in" och SIP (samordnad individuell plan). Målsättning att arbeta med SIP för alla patienterna med demensdiagnos. Primärvården behöver finnas med för utredningsdelen -där de har ansvaret men där det också brister i att rätt diagnos sätts, inte riktigt kapaciteten i dagsläget, vilket är ett glapp som arbetsgruppen har identifierat, vilket medför att patienterna inte får rätt vård- och behandling eller rätt till rätt beviljad boendeform. Här ses ett behov av att den specialiserade vården och primärvården samverkar och stärker varandra med rätt kompetens och tillgänglighet.

Arbetsgruppen har parallellt arbetat med utmaningen att stödja och hänvisa anhöriga, likväl som invånare med kognitiv svikt rätt när de inte vet var de ska vända sig vid olika situationer eller besvär. Ett samlat dokument med hänvisningar är framtagen och kommer att publiceras på Närvårdsamverkan Södra Älvsborgs hemsida – denna information vore ju bra att översätta till finska. När allt blivit godkänt av styrelsen styrgruppen kommer materialet finnas på närvårdssamverkans hemsida. Länken kan kommuner likväl som patienter och anhöriga använda. Även medarbetare inom vården.

Diskussion i samrådet:

- Ungefär 50 % av de som borde finnas på boende bor hemma med anhöriga som vårdar dem. Anhöriga behöver också ett enormt stöd. I Borås har vissa väntat sedan juli 2023 på plats på demensboende.
- Ett annat problem är för anhörigkonsulenterna som inte lyckas komma in i sjukvården i rätt läge.
- En utmaning med att arbeta i olika förvaltningar är att varje har sitt synsätt på vad som är dess ansvar. Vi behöver ge och ta lite mer och arbeta personcentrerat i stället för organisationscentrerat.

- Sekretessen är generellt sett inom Häls- och sjukvården är hård och det går inte att lämna ut information hur som helst exempelvis när någon familjemedlem ringer och frågar efter information. Lösningen är att försöka arbeta via fullmakt och SIP. I SIP samverkar alla berörda. Men om en patient inte har fått en diagnos kan inte sjukvården dela information.
- Det finns ett glapp mellan närvården och specialistvården som drabbar patienten. Även om det finns medicinska riktlinjer så undrar läkarna hur det kan drabba patienten när de fått en diagnos. Läkarna ser inte hur det drabbar den enskilde när de inte sätter rätt diagnos, vi har behövt ha dialog kring detta. Primärvården ska egentligen göra utredning av demens och sätta diagnosen medan sjukhusen ska ha patienten för att vårda en kort tid.
- Det nya arbetet med arbetsgruppen som Helen leder är ett delregionalt tänk. Det finns en utredningsmottagning på SkaS, men Helen är osäker på hur övriga Västra Götalandsregionen arbetar. Samrådet påpekar att det är viktigt att sprida resultaten inom hela Västra Götalandsregionen och med berörda kommuner.
- I nationella riktlinjer togs det klart avstånd från sekretess mellan myndigheter utan då ska de samverka för att dela information. I Stockholm så arbetar de så här att alla berörda myndigheter samlas när någon fått en diagnos. Frågan ställs varför det inte fungerar på det sättet i Västra Götalandsregionen. Helen svarar att genom SIP så samverkar de tillsammans alla berörda. Däremot kan de inte dela information rent sekretessmässigt om en patient inte har en diagnos utan ett medgivande.
- Ett medskick till arbetsgruppen: ta med frågan om språklig förbistring och okunskap om nationella minoriteter.

6. Information från Kulturförvaltningen

Vania Timback, Kulturförvaltningen

Utställningen Sammanflätade historier - Nationella minoriteter i Sverige

Denna ambulerande utställning som går att hyra in av kommuner i länet är fullbokad 2025-2026, några har redan bokat in den 2027.

Kulturförvaltningens utbildning om nationella minoriteter

Utbildningen om nationella minoriteter är en intern utbildning som kommer att göras tillgänglig för medarbetare och förtroendevalda på Lärportalen som är Västra Götalandsregionens utbildningsplattform. Just nu testas utbildningen på tjänstepersoner, praktikanter och framför allt förtroendevalda. Ambitionen är att utbildningen lanseras på Lärportalen under våren.

Utbildningen kommer att ges som ett erbjudande men arbetsgruppen bakom utbildningen har lyft frågan in i processen för att göra den obligatorisk för medarbetare. Det är dock endast en handfull utbildningar som görs obligatoriska för samtliga medarbetare. I Lärportalen finns möjligheten att följa upp hur många som går utbildningen.

Frågan om hur kulturförvaltningen kan verka för att en stor andel genomför utbildningen tas med till nästa presidieträff mellan styrelsen för kulturutveckling och kulturnämnden.

7. Information från Länsstyrelsen Västra Götaland

Carolina Martinsson, Länsstyrelsen

Det regionala nationella minoritetsuppdraget har tagits bort från Länsstyrelsens regleringsbrev men myndigheten kommer att arbeta vidare med frågorna på ett liknande sätt som tidigare, vara kvar i samrådet exempelvis. Skillnaden är att de inte har ett återrapporteringsuppdrag.

Länsstyrelsen erbjuder att ge kort presentation av rapporten om minoritetspolitikens utveckling 2024 på kommande samrådsmöte.

PAUS

8. 8. Översyn av Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål

Ylva Bryngelsson, regionutvecklare på hållbarhetsavdelningen leder samtalet. Den som vill lägga till något i efter hand är välkomna att kontakta Ylva, se kontaktuppgifter och mer information i bifogade presentationsbilder i slutet av dokumentet.

Prioriterade områden för samrådets deltagande organisationer:

- Hur sverigefinska unga kan de ha en framtid. Unga som inte kan finska känner ofta att de inte är sverigefinnar, men det kan de vara om de vill. Majoriteten av minoriteten (de som inte kan språket) exkluderas alltså.
- Det är svårt att i dokument se vad på denna höga nivå faktiskt kan sippra ner och bli konkret. Viktiga punkter är kunskap om nationella minoriteter, antisemitism och rasism.
- Vi ska inte bara tänka äldre utan från barn till gamla. Speciellt för äldre: var känner du dig hemma? – Jo, bland sina landsmän. Det allmänna tillgodoser inte möjligheter för oss att träffas, men föreningar jobbar hårt med detta. När bidragen dras in drabbas de äldre och ensamheten ökar.
- Hur ser den sverigefinska minoriteten ut? För de som kom till Sverige på 50-60-talen så fanns ingen kommunikation alls, fabrikena hade till och med ombud för dem i offentliga ärenden. Idag sitter många äldre hemma och får hjälp av sina barnbarn. När nationella minoritetslagen stiftades för 25 år sen så visste man detta men samhällsplanering utifrån befolkningens sammansättning saknades.
- I alla processer när man tar fram något för minoriteterna så behöver vi komma in tidigare i processer. Man pratar om minoriteterna och inte med dem. Gällande mål för god hälsa: får man inte vara delaktig i beslutsprocesser så tänker man; är det någon idé att vi ställer upp på såna här grejer när beslutet redan är taget? Hänsyn behöver tas till språk och kultur. När vi träffas i vår förening behöver vi aldrig förklara hur det är att vara same; alla vet om det.
- Psykisk ohälsa och minoritetsstress saknas. I alla verksamheter oavsett om det gäller att söka stöd, tolkar i vården, söka

naturbruksgymnasium och så vidare är nationella minoriteter utsatta för minoritetsstress. Det behöver vi utbilda dem som är satta att ge service till oss. Det allmänna, Västra Götalandsregionen, har skyldigheten att låta oss nationella minoriteter vara dem vi är. Problemet är att ansvaret ligger på oss med identiteten nationell minoritet. Frågan blir på vilket sätt Västra Götalandsregionen möjliggör för nationella minoriteter att stärka sin nationella identitet.

- Hälsa och välbefinnande/ofrivillig ensamhet – anhöriga behöver ta stort ansvar för att individen inte ska behöva vara ensamma. Här tar vi ansvaret att bära upp någon som det allmänna borde ta.
- Maria Leissner har tidigare sagt att man kan se romers behandling som ett lackmus-test. Utifrån det kan man ju se vikten av behandling (och att man når ut till målgrupper) som kanske inte alltid nås av "det allmänna" och i detta fall: Att se "utanförskapet" som nationella minoriteter som andra "minoritetsgrupper" som ett lackmus-test till hur väl Västra Götalandsregionen når ut till sina medborgare, och att varje missad enskild är ett bevis på att arbetet måste accelerera. Levnadsvanemottagningen är ett exempel på hur man "tänker rätt" men når inte ut till alla (som tänkas borde nås och ta del av utbudet).
- Utvärdering av alla de vackra orden – hur görs den? I Borås har vi lämnat ett initiativärende om demensplatser, första gången 1999. Myndigheter lovar, lovar, lovar men hur länge ska nationella minoriteter stå ut med det?
- Det är viktigt att prioritera vad som är viktigast i ett sådant här arbete.
- Ofrivillig ensamhet berör alla åldersgrupper. Läger man ofrivillig ensamhet och äldre i samma mål så finns det risk att ungas ofrivilliga ensamhet missas.
- Gällande att främja tillgänglighet och inkludering är det bra att skrivelsen om information på nationella minoritetsspråk finns och den bör finnas kvar.

- Under mål två ges flera gånger exempel på olika grupper men oftast inte nationella minoriteter – de bör kunna uppmärksammas mer.

Sammanställning efter mötet visar att de tre mest prioriterade punkterna var, utan inbördes ordning:

- *Nationella minoriteter konkret, benämna nationella minoriteter i texten*
 - *Kunskap om antisemitism, rasism och så vidare*
 - *Kunskap om nationella minoriteter*
-

8. Övriga frågor

- Hur ser samarbetet och ansvarsfördelning mellan förvaltningskommunerna och regionen ut?
 - De sverigefinska skattebetalarna får tillbaka enbart i form av ekonomiska stöd, men sverigefinsk kulturpolitik borde också samordnas mellan kommuner och regionen – som de gör i Stockholm till exempel.
 - Västra Götalandsregionen borde ha ett kulturpolitiskt handlingsprogram.
 - Club2000 har skickat information inför samrådsmötet att Studieförbundet Vuxenskolan Göteborg öppnar Sveriges första kulturhus för, av och med nationella minoriteter. Finansieringen har beslutats av Göteborgs Stad.
-

9. Frågor från dagens möte som samrådet önskar sända vidare till beredningen för mänskliga rättigheter via presidiet

- Kan vi göra en kartläggning för vilka instanser som har ansvar för nationella minoriteter angående olika frågor som berör Västra Götalandsregionens verksamheter? I så fall är det viktigt att de

som kartläggs får reda på hur vi ser på ansvarsfrågan och att de tillfrågas om vår tolkning stämmer.

- Mötet vill sända frågan vidare.
 - Västra Götalandsregionen borde ha ett kulturpolitiskt handlingsprogram för nationella minoriteter.
 - Kulturnämndens representanter tar med sig frågan men informerar samtidigt att frågan om att ha separata program för olika grupper har diskuterats men landat i att ha ett gemensamt program/strategi som gäller för all kulturverksamhet.
 - Hur samarbetar Västra Götalandsregionen med förvaltningskommunerna gällande kultur; vem kan man kontakta för att prata om detta?
 - Politiker från styrelsen för kulturutveckling samt kulturnämnden tar på sig att återkoppla till samrådet med kontaktuppgifter till rätt person.
-

10. Nästa möte

- **9 september kl 13 – 16 hos Judiska församlingen i Göteborg.** Samrådsmötet föregås av ett frivilligt och kostnadsfritt studiebesök med lunch kl 11-13 i församlingens lokaler. Mer information kommer i kallelsen inför mötet.
-

11. Utcheckning

- Sammanfattningsvis uttrycker deltagarna positiva omdömen av dagens möte och speciellt tidshållningen uppskattas, som gjorde att mycket hanns med utan att det upplevdes som stressigt.
-

12. Mötet avslutas

Sammanställande

[Beredningen för mänskliga rättigheter](#)

Västra Götalandsregionen

Kontaktperson

Rikard Eduards

Epost: rikard.eduards@vgregion.se

Telefonnummer: 072-209 58 01

Presentationsbilder

Samråd nationella minoriteter

1 april 2025

2025-04-04

2025-04-04

Patientinformation på finska /**Utkast: Högre ambitioner för information inom finskt förvaltningsområde**

Sida 1 av 5:

Västra Götalandsregionens samråd för nationella minoriteter har uppmärksammat bristen på skriftlig patientinformation på finska. Tidigare har sådan information funnits, bland annat på Södra Älvsborgs Sjukhus (SÅS) i Borås, men numera saknas den, såvitt vi vet, i hela regionen.

Information är avgörande vid kontakt med myndigheter. Det är framför allt den äldre sverigefinska befolkningen som behöver information på sitt modersmål och som samtidigt i mindre utsträckning kan ta till sig digital patientinformation. Eftersom äldre personer samtidigt är en grupp med större vårdbehov är tillgång till skriftlig information särskilt viktig inom vården.

2025-04-04

Patientinformation på finska /**Utkast: Högre ambitioner för information inom finskt förvaltningsområde**

Sida 2 av 5:

Det finns en betydande befolkning med finsk bakgrund i Västra Götalandsregionen. Sex kommuner ingår i finskt förvaltningsområde: Borås, Göteborg, Mariestad, Skövde, Trollhättan och Uddevalla. Nationellt uppskattades det 2012 att ungefär 7 % av Sveriges befolkning hade finsk bakgrund. Om denna grupp vore jämnt fördelad skulle det röra sig om cirka 60 000 personer i dessa kommuner, men sannolikt är andelen med finsk bakgrund där ännu högre.

Enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk har regionerna generella skyldigheter gentemot nationella minoriteter: att informera minoriteterna på lämpligt sätt om deras rättigheter, att ta fram mål och riktlinjer för minoritetsarbetet, att föra dialog med minoriteterna samt att skydda och främja de nationella minoritetsspråken och deras kulturer. Särskilt viktigt är barns rätt till sitt språk och sin kultur.

2025-04-04

Patientinformation på finska /**Utkast: Högre ambitioner för information inom finskt förvaltningsområde**

Sida 3 av 5:

Enligt minoritetslagen har enskilda rätt att använda sitt modersmål vid kontakt med myndigheter, förutsatt att myndigheten har personal som behärskar språket. Inom förvaltningsområdena är dessa rättigheter starkare; där har individer uttrycklig rätt att använda sitt språk vid både muntliga och skriftliga kontakter med myndigheter, inklusive vården, och myndigheterna är skyldiga att svara på samma språk.

Lagen innebär ingen skyldighet att erbjuda allmän information på minoritetsspråken, såsom generell patientinformation. Det finns däremot inget hinder mot att sätta högre mål än lagens minimikrav.

2025-04-04

Patientinformation på finska /**Utkast: Högre ambitioner för information inom finskt förvaltningsområde**

Sida 4 av 5:

Information på flera språk behöver inte vara särskilt kostnadskrävande. Modern informationsteknik gör det möjligt att erbjuda skriftlig information på olika språk via exempelvis pekskärmar, utskrifter vid behov eller fasta skyltar och broschyrer med grundläggande information som sällan behöver uppdateras. Tillgång till information på modersmålet signalerar tydligt att gruppen är välkommen.

2025-04-04

Patientinformation på finska /**Utkast: Högre ambitioner för information inom finskt förvaltningsområde**

Sida 5 av 5:

Västra Götalandsregionens beredning för mänskliga rättigheter anser därför att regionen bör höja ambitionen för att tillhandahålla information på minoritetsspråk, särskilt finska inom de sex förvaltningsområdena. För regionen som helhet bör ambitionen vara att åtminstone erbjuda grundläggande skriftlig information om verksamheterna, möjligheten att använda minoritetsspråken vid kontakt med myndigheterna och information om vart man kan vända sig med frågor. Myndigheter inom finskt förvaltningsområde bör dessutom sträva efter att erbjuda skriftlig information om särskilt viktiga verksamhetsfrågor. Regionen bör anta en konkret plan för genomförandet av detta.

**Länsstyrelsen
Västra
Götaland**
Samråd 1 april 2025

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Uppdrag nationella minoriteter

Länsstyrelsens förändrade uppdrag

- Inget förnyat regleringsbrevsuppdrag
- Ingår i arbetet med mänskliga rättigheter

Illustrator: Nina Fylkegård

Regleringsbrev 2025

Mänskliga rättigheter

7. Länsstyrelserna ska **stödja kommuner och regioner i arbetet med mänskliga rättigheter**. Stödet ska bl.a. innefatta att sprida kunskap och metoder inom området samt främja erfarenhetsutbyte. Stödet ska också omfatta arbetet mot **olika former av rasism, däribland antisemitism**. Uppdraget ska genomföras i dialog med Sveriges Kommuner och Regioner och Forum för levande historia. Länsstyrelsen i Dalarnas län ska samordna uppdraget och senast den 2 mars 2026 lämna en samlad redovisning till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) med kopia till Forum för levande historia.

Regleringsbrev 2025

Barnets rättigheter

22. Länsstyrelserna ska **sprida kunskap till kommuner och regioner om tillämpningen av barnets rättigheter i verksamheter som rör barn, såsom socialtjänst, skola, hälso- och sjukvård, inklusive psykiatri samt familjerätt- och föräldraskapsstöd, samt möjliggöra erfarenhetsutbyten mellan olika aktörer.** Viktiga utgångspunkter för uppdraget är principen om barnets bästa och barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i beslutsprocesser. Uppdraget ska utföras i samverkan med Barnombudsmannen och i dialog med Sveriges Kommuner och Regioner. Länsstyrelsen i Dalarnas län ska samordna uppdraget och länsstyrelsernas redovisningar av uppdraget. Uppdraget ska senast den 2 mars 2026 redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Genomförda insatser 2025

Samling för demokrati 2025

- Inspelning finns på Länsstyrelsens webbsida [länk](#)

Dagen mot rasism 21 mars

- Bilder av Göteborgs mångkulturella historia, bland annat om hur judisk och romsk kultur varit närvarande och satt sin prägel på Göteborgs utveckling.
- Inspelningen kommer att publiceras på Världskulturmuseets webbsida.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Aktuellt

- Foton och illustrationer fria att använda [länk](#)
- West Pride 9-15 juni
- Frihamnsdagarna 28-30 augusti
- Länsstyrelsen uppmärksammar minoriteternas högtidsdagar - nytt grepp i kommunikationen

Illustratör Rebecca Elfast

Aktuella rapporter

- [Ny skandinavisk rapport: Starkt stöd för mänskliga rättigheter men visst stöd för begränsad yttrandefrihet](#)
- [Handlingsplan mot rasism och hatbrott](#)
- [Barnrapporten BRIS](#)
- [Democracy report 2025 V-Dem](#)
- [MR-institutets rapport](#)
- [Minoritetspolitikens utveckling 2024](#)

Illustratör Rebecca Elfast

För den som vill läsa mer...

- [Pressmeddelande från regeringen om kraftsamling för judiskt liv](#)
- [Pressmeddelande från regeringen om tilldelning av medel till Svenska tornedalingars riksförbund för fortsatta insatser för försoningsprocessen](#)
- [Uppdrag till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor att förbereda inordnande av Myndigheten för stöd till trossamfunds uppgifter i myndigheten](#)

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Tack!

carolina.martinsson@lansstyrelsen.se

elin.strand@lansstyrelsen.se

Illustratör Rebecca Elfart

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Översyn av VGR:s hållbarhetsmål - dialog på BMR:s samråd april 2025

VGR:s hållbarhetsmål

- Består idag av Miljömål 2030 och Mål för social hållbarhet 2030
- Ska samlas i ett måldokument, VGR:s hållbarhetsmål 2030

Övergripande mål för social hållbarhet

God hälsa och välbefinnande

Hälsa och välbefinnande bland invånarna i Västra Götaland ska förbättras till år 2030.

Jämlikhet och lika rättigheter

Orättfärdiga skillnader i såväl livsvillkor som mänskliga rättigheter för invånarna i Västra Götaland ska minska till år 2030.

Tillit, trygghet och delaktighet

Tillit, trygghet och delaktighet bland invånarna i Västra Götaland ska öka till år 2030.

God hälsa och välbefinnande

Hälsosam uppväxt och fullföljda studier

Hälsosamt åldrande och ofrivillig ensamhet

Psykisk hälsa och suicid

Goda levnadsvanor och hållbart arbetsliv

Jämlikhet och lika rättigheter

Kunskap om jämlikhet och mänskliga rättigheter

Identifiera och analysera orättfärdiga skillnader

Tillgänglig och inkluderande verksamhet

Tillit, trygghet och delaktighet

Ansvarstagande och transparent organisation

Frihet från våld, hot, kränkningar och tvång

Medskapande och dialog

Översynen på samråden

- September 2024: Information om översyn av VGR:s hållbarhetsmål
- November 2024: Dialog utmaningar i omvärlden
- April 2025: Dialog medskick om särskilt väsentliga områden/frågor för respektive samråd
- September: Återkoppling dagens dialog och information remiss
- Oktober – december: Remissperiod

Frågeställningar för dialog

Vilka områden vill samråd nationella minoriteter skicka med i den fortsatta översynsprocessen?

- Vilka specifika frågor är mest väsentliga utifrån nationella minoritetsperspektivet?
- Finns det skrivningar i befintligt dokument som är önskvärt att bevara?
- Är det någon specifik fråga som saknas i befintligt dokument?

Från förra dialogen

- A. Tolkar i vården
- B. Information på minoritetsspråk
- C. Digitalisering
- D. Ensamhet bland äldre
- E. Kunskap om nationella minoriteter
- F. Kunskap om MR hos nationella minoriteter
- G. Dold rasism/strukturell rasism
- H. Möjlighet att kunna påverka

Dagens dialog

1. Nationella minoriteter konkret, benämna nat.min i texter
2. Unga nationella minoriteter
3. Kunskap om antisemitism, rasism etc.
4. Äldre inom nat. min inkl. ensamhet
5. Föreningars förutsättningar
6. Ensamhet
7. Språken
8. Erkänna befolkningens sammansättning
9. Dialog med nationella minoriteter
10. Delaktighet i beslutsprocess
11. Minoritetslagen
12. Psykisk ohälsa och minoritetsstress
13. Hot och våld
14. Stärkt identitet för nationella minoriteter
15. Verkstad/uppföljning

Nästa steg

- Sammanställning av prioriteringar skickas ut till samrådet tillsammans med samrådsprotokollet
- **September:** Återkoppling dagens dialog, sammanställning medskick från samtliga samråd samt information remiss
- **Oktober – december:** Remissperiod

Tack för idag!

Kontaktuppgifter

Ylva Bryngelsson

ylva.bryngelsson@vgregion.se

